

Sandbjerginspektionen

Drifts- og plejeplan
for
Akademisk Skytteforenings Øvelsesterræn
Høje Sandbjerg

2026 - 2036

Præampel

Akademisk Skytteforenings øvelsesterræn "Høje Sandbjerg" der ligger på matrikel 6g, Holte By, Søllerød og med adressen Høje Sandbjergvej 12, 2840 Holte, er omfattet af fredningen Søllerød Naturpark, som implementeredes JUN 2016. Fredningen foreskriver, at delområderne skal plejes efter plejeplaner.

Rudersdal Kommune, som er tilsyns- og plejemyndighed for de privatejede matrikler, har 21 MAJ 2019 udgivet en overordnet plejeplan for Søllerød Naturpark 2018-2033.

Den østligste del af øvelsesområdet, som indeholder selve Høje Sandbjerg kaldet Toppen, og afgrænses af et nord-syd gående højt trådhegn, plejes efter en mundtlig aftale fra 1948 af Rudersdal Kommune, idet denne del af terrænet er åbent for gående publikum. Akademisk Skytteforening forventer, at terrænet plejes efter den overordnede plejeplan for Søllerød Naturpark og at større arbejder aftales forinden udførelse med Sandbjerginspektionen.

Øvelsesområdet er desuden delvis omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Myndighederne har periodisk gennemgået matriklen senest i NOV 2010, hvor firmaet Biomedia har registreret dele af grunden som eng, overdrev, mose og vandhuller.

Denne drifts- og plejeplan er udarbejdet af Akademisk skytteforening og anvendes som retningslinje for foreningens pleje af øvelsesterrænet. Planen rulles periodisk, ordentligvis hvert 5. år, et arbejde som indledtes i 2011.

1. Beskrivelses af området

1.1 Afgrænsning

Øvelsesterrænet ligger i østkanten af Rude Skov. Mod nord og øst grænses op til et militært skovdækket antenneområde, private småskove og åbne marker med hestefolde. Mod syd afgrænses terrænet af to private parklignende haver.

1.2 Landskab

Landskabet, som har skovbrynskarakter, og danner overgang mellem de åbne områder mod nord, øst og syd og den egentlige skov, Rude Skov, er skabt ved naturlig tilgroning af åbne græsningsarealer med bøgelunde i løbet af sidste århundrede. Skoven rummer græsklædte lysninger med spredte, større ege i skovbrynene. Centralt på arealet findes et lysåbent område og et par småsøer. Mod vest og nord findes beskyttede stendiger med ældre kirsebær, eg, bøg og hassel. Bøgelundene, som er plantet ca. år 1900, står tydeligt, mens der flere steder står yngre urørt løvskov, primært kirsebær og eg med hassel og hvidtjørn i underskoven. Bevoksningen på Høje Sandbjerg (Toppen) består af eg med indblanding og underskov af busk- og træarter.

1.3 Geologi

Øvelsesterrænet er et kuperet morænelandskab.

1.4 Historie

Akademisk Skytteforening modtog i 1915 øvelsesterrænet som gave af Sofie Karoline Henriette Barfred Pedersen. Gavebrevet nævner, at højdepunktet Høje Sandbjerg skal være offentligt tilgængeligt. Et mindre areal blev tillagt i 1920 ved gave fra Proprietær August Mellentin og Grosserer V.Boserup.

Terrænet blev indtil 1937 anvendt af Akademisk Skyttekorps til militære øvelser og skydning. Efter korpsets opløsning ved lov har Akademisk Skytteforening fortsat anvendelse af øvelsesterrænet.

På området er der i 1916, 1954 og 2003 opført en lejr bestående af 5 bygninger.

Historien er blandt andet beskrevet i publikationen "Høje Sandbjerglejren" af Henrik Franck og Akademisk Skytteforening (ISBN 87-9888957-0-2 juni 2002) hvortil henvises.

1.5 Flora og fauna

Grundet områdets karakter med blandingskov, enge, vandhuller og moser er der en rigt varieret bestand af såvel dyr som planter, svarende til hvad man finder i Rude Skov samt på de åbne områder øst herfor.

Der skønnes ikke at være egentlig truede dyr eller planter på øvelsesområdet.

1.6 Forurening

Grunden kortlagt som jordforurenede på vidensniveau 1. dvs. at der på grunden er eller har været aktiviteter, der kan være medført forurening. Dette skyldes, at der har været skudt og fortsat skydes med håndvåben på øvelsesområdet, hvorfor der bag anvendte skiveopstillinger kan forventes en lettere forurening af tungmetaller, især bly. Jordprøver, taget i forbindelse med oprensning af Søen viste dog ingen forurening.

2 **Anvendelse**

2.1 Afmærkning

Terrænet er afgrænset således:

Mod nord af et dige med et lavt 2-trådshegn, hvori der er indsat en klaplåge i forbindelse med den offentlige sti fra Toppen til Rude Skov. Mod øst af et 2 m højt trådhegn af metalnet med låger. Mod syd, ind til de to parklignende haver, af et lavt 2 tråds hegn og hække. Mod vest mod Rude Skov af et lavt 2 tråds hegn og en låge.

Da der skydes på øvelsesterrænet, er det tillige mærket med gule rektangulære skilte med sort skrift og teksten

I den nordøstlige del (afsnit 17) findes en offentlig trampesti, som er etableret af Rudersdal Kommune i henhold til fredningen. Stien forbinder højdepunktet Høje Sandbjerg, via nordøst lågen, med en klaplåg gennem diget i skellet mellem matrikel 6d og 1r, hvorved publikum kan fortsætte videre til Rude Skov. Trampestien må udelukkende anvendes af fodgængere, hvorfor færdsel med køretøjer, cykler eller heste ikke er tilladt.

2.2 Faciliteter

Lejren (afsnit 1) omfatter:

- Bygning 1 med officersmesse samt opholds- og undervisningslokal til 32 mand. På loftet sovesal til 9 mand.
- Bygning 2 med underofficersmesse samt opvask. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 3 med mandskabsmesse, spisesal til 60 mand og storkøkken. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 4 med toilet- og badefaciliteter. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 5 med værksteds- og depotfaciliteter til lejrens værktøj og maskiner.
- Brændeskur.

På området findes desuden et depot, benævnt Villaen, til skiver og materiel.

Af andre faciliteter kan nævnes

- Areal til boldspil og teltslagning, benævnt Håndboldbanen (afsnit 3)
- Anlæg til etablering af improviserede skydebaner til pistol og biathlongevær jf. Nordsjællands Politis Instruks for terrænæssig skydning, som genudgives hvert andet år.
- Gymnastikplads (afsnit 4)

Hertil kommer en parkeringsplads vest for lejren og syd for kørevejen (afsnit 19). Parkeringspladsen er armeret med plastrammer, men fortsat holdt græsdækket.

2.3 Aktiviteter

Øvelsesterrænet anvendes til Akademiske Skytteforenings aktiviteter, som omfatter idrætterne gymnastik, skydning, feltspil herunder orienteringsløb samt hjemmeværnsaktiviteter. Lejren anvendes tillige som forenings klubhus.

I perioder, hvor lejren ikke er optaget, lejes den ud til aktiviteter af lignende art, for at skaffe midler til ejendomsskatter, vedligeholdelse og drift. Lejerne findes blandt andre idrætsforeninger, spejdere og skoler. Desuden anvendes øvelsesområdet til kursusaktiviteter.

3. Drift og pleje

3.1 Generelt

Hovedopgaven er at fastholde områdets nuværende karakter af åbne områder med enkelt træer og mindre bevoksninger.

Terrænet er i plejehenseende opdelt i

- Plæner (afsnit 2, 3 og 4)
- Enge og lysninger (afsnit 5, 6, 7 og 8)
- Vådområder, i.e. tre søer og en mose (afsnit 9, 10, 11 og 12)
- Skovparceller (afsnit 13, 14, 15,16, 17 og 18)

Hertil kommer lejren med have (afsnit 1) og parkeringspladsen (afsnit 19)

3.2 Terrænets vedligeholdelse

Terrænet vedligeholdes af Sandbjerginspektionen, som består af en Sandbjerginspektør, som er overordnet ansvarlig overfor foreningens bestyrelse, samt et antal Sandbjergassistenter, som forestår driften af eget ansvarsområde. Desuden deltager et antal Sandbjergere, menige medlemmer, som hjælper assistenterne.

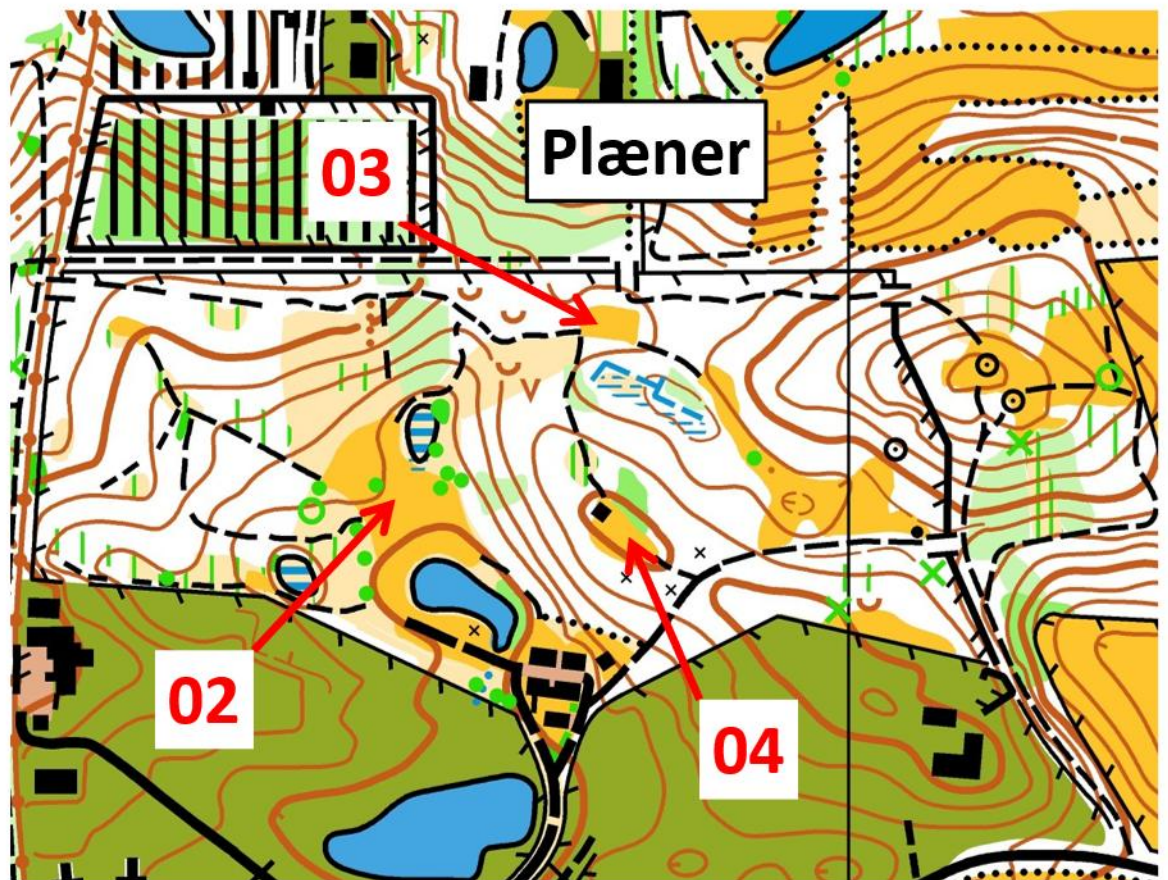
Inspektionen råder over almindelige haveredskaber og -maskiner til den daglige drift. Større vedligeholdelsesarbejder udføres af entreprenører.

Den østligste del af øvelsesterrænet omfattende selve højdepunktet Høje Sandbjerg er åbent for offentligheden og plejes derfor, efter aftale som nævnt i præambelen, af Rudersdal Kommune.

3.3 Naturpleje

Der anvendes ikke gødning, pesticider eller nogen form for jordforbedrende midler.

3.3.1 Plæner behandles ved jævnlig græsslåning med maskine.

- 3.3.2 På enge og i lysninger foretages vegetationspleje for at fastholde disse lysåbne partier mod gradvis tilgroning i krat, høje stauder eller tagrør. Plejemetoden er slåning, som foretages 1-2 gange årligt med maskine eller manuelt ved kratrydning.

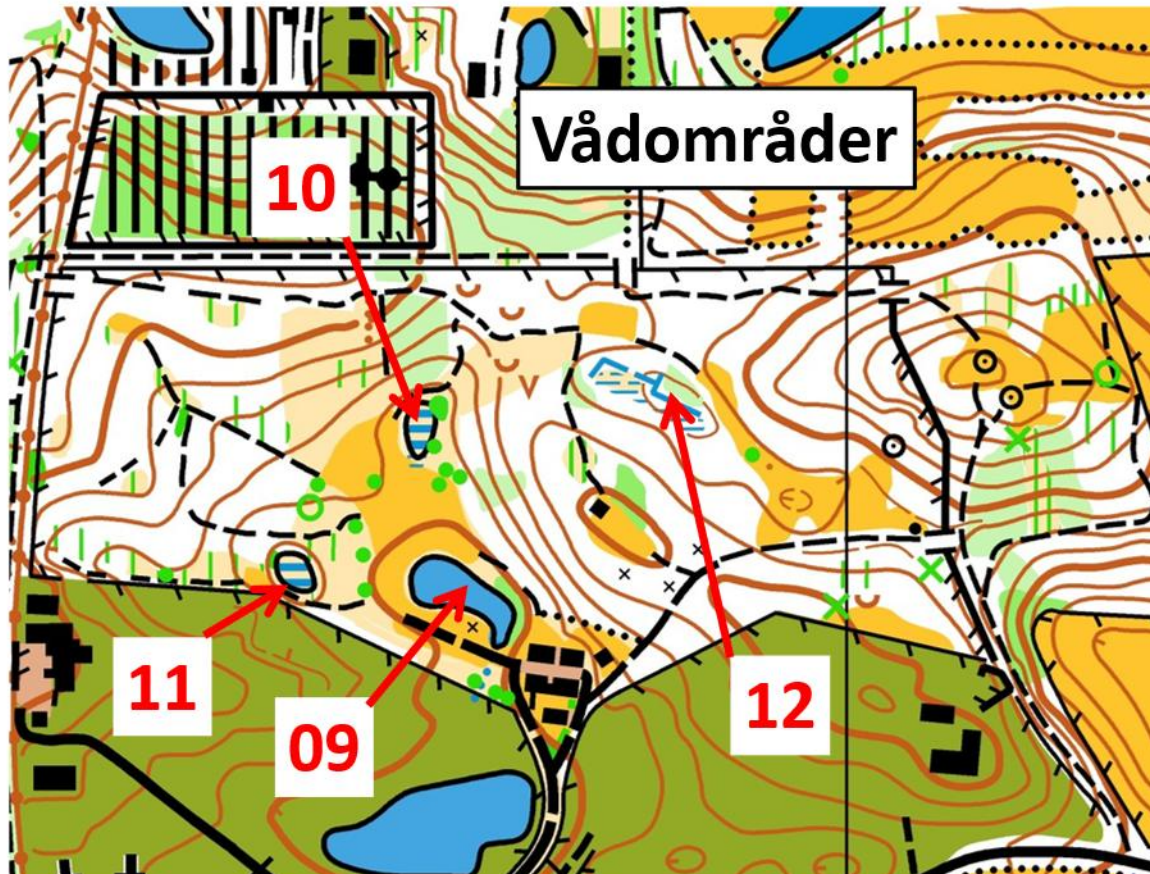

3.3.3 Pleje af vådområder generelt.

Sørne på øvelsesterrænet er lavvandede, og derfor truet af udtørring eller tilgroning. Samtidigt har vi i den sidste planperiode oplevet at grundvandsstanden er faldet måske op til en halv meter. Derfor er det vigtigt, at der løbende foregår en pleje af vådområderne, således at områderne kan tilgodese en række specielle dyre- og plantearters særlige krav til yngle- og levested. Pleje af vådområder foretages ved at

- der tilstræbes optimal soleksponering, ved at friholde sydsiden af søerne for buskads,
- tilgroningen begrænses,
- nedskåret materiale opsamles og fjernes fra bredderne,
- kratrydningen udføres i vinterhalvåret,
- der, hvis behov for oprensning, skræbes 20-50 cm af bundlaget væk på 1/3-1/2 af vandhullet det første år og omvendt det næste år. Oprensning kræver tilladelse fra Rudersdal Kommune og Fredningsnævnet. Det oprensede materiale deponeres på et nærliggende område udpeget efter aftale med Rudersdal Kommune.
- der etableres svagt hældende bredder – 1m over 5 m, i tilfælde hvor etablering/reetablering er nødvendig

- der bevares en 2 m lysåben bredzone med lav urtevegetation,
- der ikke udsættes dyr eller planter i vådområderne.

- 3.3.4 Pleje af søen (afsnit 9), benævnt Søen.
Vandspejlet ude på søen søges friholdt for bevoksning ved periodisk opsamling af vandplanter. Den østligste del af Søen tillades dog permanent bevokset med siv og dunhammer.
- 3.3.5 Pleje af søen (afsnit 10), benævnt Rafts navle.
Det har ikke været muligt i de sidste planperioder at friholde den midterste del af vandhullet for bevoksning hvorfor ikke blot bredderne, men hele vandhullet, fortsat vil kunne være tæt begroet med siv og dunhammer. Vandhullet er i tørre sommerperioder helt tørlagt.
- 3.3.6 Pleje af søen (afsnit 11), benævnt Mosehullet
Søen er meget tilgroede blandt andet fordi det ligger tæt til skel, hvor mange store træer skygger. Søen er prioriteret lavest og plejebestrebelsene begrænses til at fjerne randbevoksning. Dermed

vil den tiltagende tilgroning nok fortsætte og vandhullet ad åre omdannes til mose.

3.3.7 Pleje af mosen (afsnit 12).

Mosen er i den forløbne planperiode blevet mere tør. Den plejes nænsomt ved alene af fjerne større nedfaldne grene, mens stammer på vindfælder lades tilbage. I øvrigt lades mosen urørt.

3.4 Vildtpleje

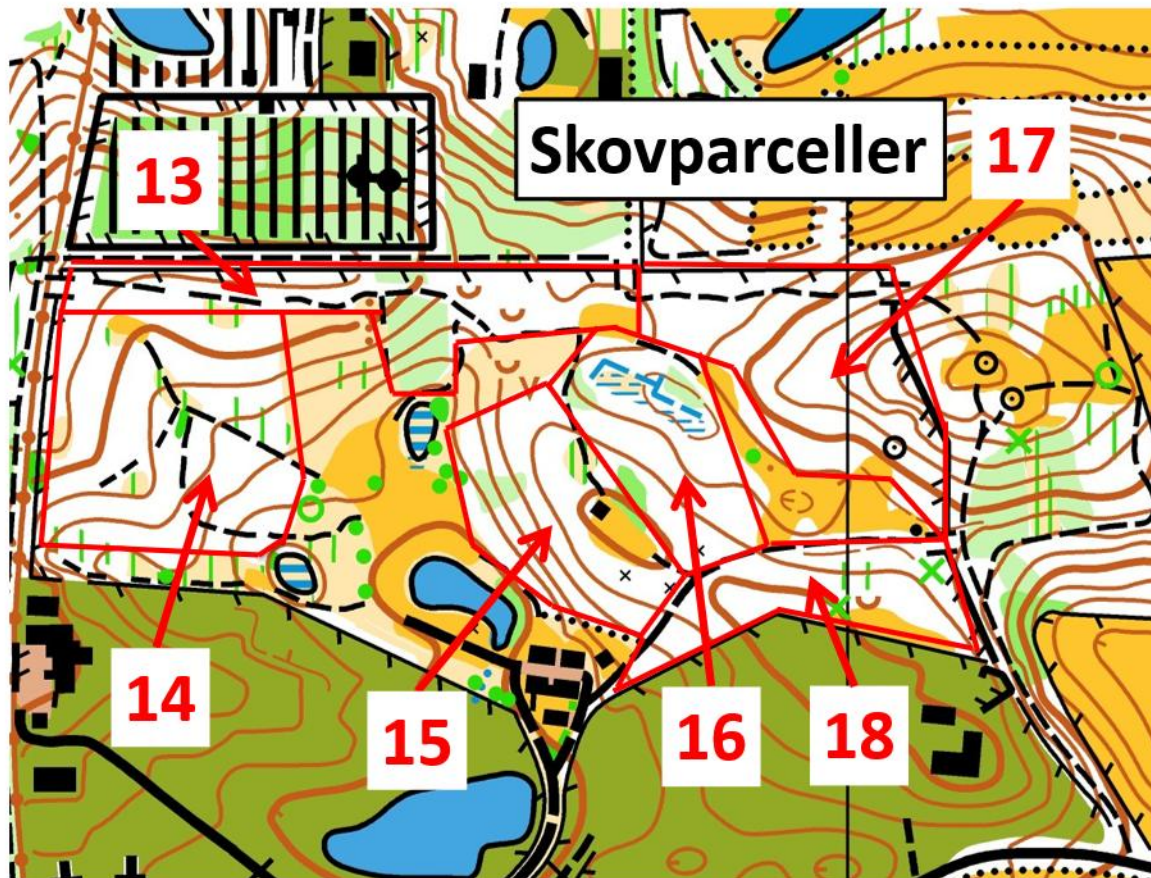
Vildtplejen varetages af en udpeget skytte. Plejen består i almindelig regulering af vildtet. Der udsættes ikke vildt på arealet. Vinterfodring kan dog forekomme.

3.5 Skovdrift

Skovområderne forvaltes som delvis urørt skov ved ekstensiv, naturnær skovdrift, der skaber skove med kontinuitet i skovklimaet, bevoksningstilstanden og dermed de biologiske rammebetingelser.

Ekstensiv, naturnær skovdrift for Høje Sandbjerg er defineret ud fra følgende forhold:

- Skovarealet holdes vedvarende dækket af skov med flere træarter og aldre i blanding.
- Renafdrifter og fladeforyngelser bruges ikke. I stedet etableres lysbrønde for at fremme den naturlige foryngelse.
- Som hovedregel bevares løbende minimum 3-5 træer pr. ha til størst mulig alder, død og henfald, udover at et væsentligt antal træer bevares længere end til normal omdriftsalder.
- Foryngelse sker primært ved brug af naturlig opvækst.
- Alle træarter, der indgår i foryngelsen, bør søges opretholdt i skovbestanden.
- Nåletræ kan optræde.
- Der foretages ikke jordbearbejdning.
- Afvanding begrænses mest muligt.
- Sprøjtning og gødskning undlades.
- Der skal fortsat sikres en aktiv indsats for bekæmpelse af invasive plante- og træarter
- Ahorn, vil blive holdt nede overalt, hvor de findes. Især i afsnit 14 har ahorn tidligere domineret, og her vil de fortsat blive bekæmpet, så der kan dannes en almindelig blandingskov.

3.5.1 Drift af de enkelte områder

Skovafsnittene på øvelsesområdet er bevokset med bøg, eg, birk, ask, skovfyr, rødgran, kirsebær, tjørn, lind, hyld, gråel samt ahorn.

3.5.2 Afsnit 13

Afsnittet, som ligger på højdedraget og følger det gamle stendige, der tidligere dannede sogneskel, består overvejende af egetræer med underskov af hassel og tjørn. Afsnittet plejes af urørt skov.

3.5.3 Afsnit 14

En større del af afsnittet er dækket af ungskov. Afsnittet udtyndes og ahorn søges fortsat fjernet. Der ønskes fortsat etableret mindre enklaver med nåletræer ved plantning, selvom det mislykkedes i sidste planperiode. Afsnittes østlige og sydlige del søges ændret til spredt bevoksning i græsdekke.

3.5.4 Afsnit 15

Afsnittet består overvejende af bøgetræer, som blev plantet omkring år 1900. Ingen fældning i planperioden.

3.5.5 Afsnit 16

Afsnittet er blandingsskov med mange ældre birke træer. Bevaringsværdige træer søges friholdt for konkurrenter. Ellers plejes afsnittet som urørt skov.

3.5.6 Afsnit 17

Afsnittet, som er en af de oprindelige lunde, har en bevoksning af bøg med birk og lærk. Ingen fældning i planperioden.

3.5.7 Afsnit 18

For dette afsnit, som indeholder en blanding af området's træsorter er der ikke planlagt større ændringer i planperioden.